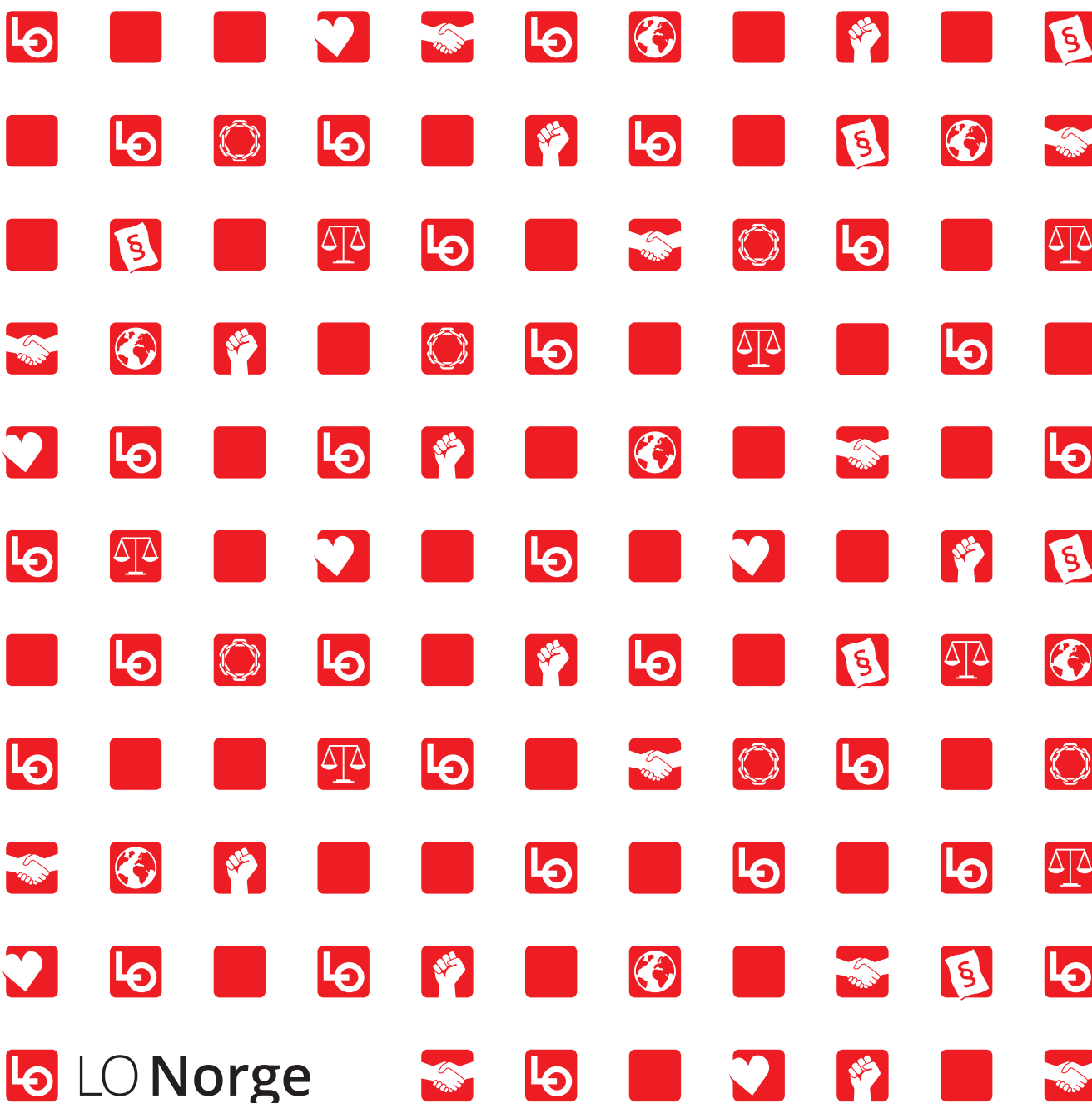

Vedtatt på LOs 35. ordinære kongress, 30. mai til 3. juni 2022.

LOs organisasjonsprogram 2022–2025

LOs organisasjonsprogram

Vedtatt på LOs 35. ordinære kongress

30. mai til 3. juni 2022

Innhold

1. Innledning	5
2. LOs egen organisasjon	6
2.1 Lokalt og regionalt arbeid	6
2.2 Tillitsvalgte	7
2.3 En mangfoldig medlemsmasse	7
2.4 LOfavør	8
3. Medlemsvekst	9
3.1 Organisering	9
3.2 Medlemsservice og medlemsbevaring	9
3.3 Organisering i servicesektoren	10
3.4 Selvstendig næringsdrivende	10
3.5 Arbeidstakere med høyere utdanning	10
3.6 LOs unge medlemmer	11
3.7 Ungdomsarbeidet	11
3.8 Studentarbeidet	12

1. Innledning

LOs mål er å øke organisasjonsgraden i Norge, og å bli den største arbeidstakerorganisasjonen innenfor alle sektorer og yrkesgrupper. LOs styrke og innflytelse ligger i at vi er mange og at vi har en bred organisering, og levende medlemsdemokrati med aktive medlemmer og tillitsvalgte som gis muligheter til å påvirke og utvikle LOs politikk. LOs tilstedeværelse gjennom lokalorganisasjoner og de regionale foraene er svært viktig for å få gjennomslag for LOs politikk.

Det betyr at forbundene må organisere flere medlemmer, og flere forbund blir med i LO-familien. Dette må særlig prioriteres i bransjer med lav organisasjonsgrad. For å beholde og styrke LOs posisjon i norsk arbeids- og samfunnsliv må organiseringen tilpasse seg endringene i arbeidslivet. LO og forbundene må jobbe med medlemsbevaring for å synliggjøre sin relevans overfor ulike typer arbeidstakere.

Andelen yrkesaktive med høyere utdanning er økende, og LO møter her sterk konkurranse fra andre hovedsammenslutninger. Det er et mål å styrke LOs posisjon og innflytelse innenfor denne gruppa. LO har som mål å være den foretrukne hovedorganisasjonen også for dem med høyere utdanning.

LO skal være en hovedorganisasjon som tar helhetlig ansvar for samfunnsutviklingen, som organiserer og mobiliserer i alle deler av norsk arbeidsliv. Det organiserte arbeidslivet står overfor store utfordringer i årene fremover. LO og forbundene skal ha fremtidsrettede strategier for å møte disse utfordringene. Det innebærer å være en organisasjon som forstår samfunnsendringene. Medlemskapet må oppleves relevant og innholdsrikt.

2. LOs egen organisasjon

LOs dagsorden formes først og fremst av de saker som berører medlemmene, deres arbeidsplasser og deres liv. Endringer og tilpasninger må gjøres jevnlig som følge av samfunnsutviklingen, interne behov og prioriteringer. LO former og formes av samfunnsutviklingen, en utvikling som medfører store endringer i arbeidslivet. LO skal være en åpen, endringsvillig og dynamisk organisasjon.

Alle aktiviteter og prosjekter som gjennomføres i LO skal ha tydelige målsetninger for å kunne vise til resultater av disse. Erfaringene må brukes til videreutvikling av aktivitet og læring på tvers av forbundsgrensene.

2.1 Lokalt og regionalt arbeid

Gjennom god regional og lokal organisatorisk struktur og en sterk administrativ tilstedeværelse gjennom våre regionskontorer, skal LO ivareta og videreutvikle vår viktige rolle i hele landet. LOs lokalorganisasjoner er viktige støttespillere i arbeidskamp og streik i sine områder. LO vil gjennomføre lokalorganisasjonenes år i løpet av perioden.

Regionrådene og regionkonferansene er våre organisatoriske verktøy for å informere, involvere, koordinere og skape felles aktivitet ute i regionene. Lokalorganisasjonene er viktige geografiske sammenslutninger av fagforeningene, og arbeider for at disse samordner sin faglige og politiske virksomhet. Lokalorganisasjonene er frivilligheten i LO som skaper lokal aktivitet og samordner til felles innsats.

Forbundene i LOs besluttede organer skal sørge for et helhetlig bilde, en koordinert politikk og organisatoriske tiltak. Det er viktig at vedtakene gjøres godt kjent og når helt ut i alle deler av organisasjonen.

Det er svært viktig at informasjonsflyten forbedres og forsterkes ut i alle ledd og at kunnskapen om LO og forbundenes oppbygning blir bedre kjent. Kjernen i LOs administrative og utøvende strukturer er LOs regionskontorer. Disse har et bredt og mangfoldig arbeidsområde og bidrar til å ivareta LOs standpunkter på en rekke arenaer. Dette gjelder områder hvor LO utøver sin samfunnsrolle, som i nærings- og sysselsettingspolitikk, utdannings- og kompetansepolitikk, det fagligpolitiske arbeidet, gjennom organisering og rekruttering i LOs koordinerende rolle i regionene.

Alle regioner har utvalg som skal ivareta arbeidet med LOs arbeid for unge medlemmer, familie og likestilling, og LO-favør.

LO vil

- arbeide for å videreutvikle og styrke lokalorganisasjonene og det regionale arbeidet for å sikre engasjement nært der politikken formes
- bidra regionalt til skoloring om organisasjon, politikk og andre aktuelle temaer i samlinger på tvers av forbundsgrensene, og legge til rette for at LO skal bli mer synlig som samfunnsaktør i regionalt arbeid
- legge til rette for videreutvikling av systemer som gjør informasjonsflyten og arbeidet i lokalorganisasjonene lettere

2.2 Tillitsvalgte

Fagbevegelsen og faglige rettigheter er fundamentet for et velfungerende arbeidsliv og i en solidarisk utvikling av samfunn- og arbeidsliv. Tillitsvalgtes kjerneoppgave er å sikre medlemmenes andel av verdiskapingen i form av økt kjøpekraft, jevn fordeling og sosiale forbedringer. Tillitsvalgte har en viktig rolle for å fremme et organisert, anstendig og produktivt arbeidsliv hvor arbeidsfolks interesser og demokrati styrkes.

Godt skolerte, trygge tillitsvalgte og aktive klubber på den enkelte arbeidsplass er LO-forbundenes viktigste medlemsfordel. Det er disse som setter overenskomstene ut i livet, som ivaretar enkeltmedlemmenes interesser overfor arbeidsgiver og som skaper aktivitet og engasjement på den enkelte arbeidsplass.

For at tillitsvalgte skal kunne ivareta sine verv, er det viktig at de skal være både trygge og kompetente i utøvelsen av sin rolle. LO-forbundenes tillitsvalgte erfarer oftere enn tidligere at forhandlinger og dialog med arbeidsgiver skjer med støtte av juridisk kompetanse. Dette stiller strengere krav til de tillitsvalgte, da den tradisjonelle forhandlingskompetansen ikke oppleves som tilstrekkelig.

Flere tillitsvalgte gir tilbakemelding om at de føler seg alene i vervet, uten klubb eller nettverk der de kan få støtte eller råd når de trenger det. Det er viktig for LO at de tillitsvalgte blir tatt godt vare på, de er vår største ressurs. Ved hjelp av digitale hjelpemidler kan LO og forbundene styrke sitt informasjonsarbeid og skoloring overfor sine tillitsvalgte, og gi enklere tilgang til kunnskap og informasjon.

For LO og forbundene er det en sentral oppgave å sette de tillitsvalgte i stand til å ivareta disse oppgavene på en best mulig måte gjennom informasjon, skoloring, erfaringsutveksling på tvers av forbundsgrenser, samt praktisk støtte i det daglige arbeidet. LO vil styrke sine rolle i utvikling og gjennomføring av skoloring både nasjonalt, regionalt og knyttet opp mot enkeltprosjekter.

LO vil

- bidra til å utvikle arenaer for erfaringsutveksling og digitale møtearenaer for tillitsvalgte på tvers av bransjer og sektorer
- bidra til en styrking av de tillitsvalgtes kompetanse
- utvikle digitale hjelpemidler for å gi enklere tilgang til kunnskap og informasjon

2.3 En mangfoldig medlemsmasse

LO ønsker seg et samfunn med plass til, og muligheter for, alle. Vi ser på det som positivt at Norge er et samfunn med et stort mangfold.

Til tross for at vi som samfunn de siste tiårene har tatt store steg i retning av økt aksept for ulike minoriteter, er det fortsatt et viktig arbeid å sørge for reell likestilling mellom mennesker uavhengig av kjønn, etnisitet, religiøs og kulturell opprinnelse, funksjonsevne, alder, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Den samiske befolkningen og ulike nasjonale minoriteter har utfordringer knyttet til diskriminering som må tas på alvor. I LO-fellesskapet skal man føle seg hjemme og likeverdige.

Fagbevegelsen skal være en trygg arena for å engasjere seg og ta ansvar. Målet om likestilling forutsetter en bevisst holdning til kjønnsbalanse i styrer, råd og arrangementer som ledere og tillitsvalgte har et ansvar for å følge opp på alle nivåer. Det skal være

nulltoleranse for seksuell trakassering, og arbeidet med forebygging og bevisstgjøring skal følges opp med gode systemer og rutiner.

LO skal videreutvikle det holdningsskapende arbeidet mot diskriminering og rasisme. Vi skal arbeide for å få økt kunnskap om minoritetsbefolkningens utfordringer i arbeidslivet, og skape større forståelse for barrierene mennesker med minoritetsbakgrunn fremdeles møter i arbeidslivet og i fagbevegelsen. En viktig del av dette er å styrke organiseringen og skoleringsen av mennesker med ulike minoritetsbakgrunn. Tillitsvalgte skal få bedre kompetanse i å avdekke og håndtere diskriminering på vegne av medlemmer.

LO vil

- aktivt bidra til at forbundene i større grad rekrutterer og skolerer medlemmer og tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn, slik at de vil påta seg styreverv i lokale fagforeninger og i LOs lokalorganisasjoner
- arbeide for å få kunnskap om minoriteters utfordringer i arbeidslivet
- arbeide for å sette organisasjonen i best mulig i stand til å forebygge seksuell trakassering

2.4 LOfavør

LOfavør skal understøtte LOs organisatoriske hovedmålsetning om å være den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge gjennom å bidra til flere nye medlemmer og større medlemslojalitet. I tillegg til tariffavtaler, tillitsvalgte og aktive klubber er LOfavør en viktig del av LO-forbundenes medlemsfordeler.

LOfavør skal videreføres og videreutvikles i kongressperioden. I perioden vil LOfavør utrede muligheten for kollektiv pensjonssparing.

Målet er at LOfavør skal bli det mest kjente og foretrukne fordelsprogrammet blant forbundenes medlemmer. Medlemmene skal oppleve fordelene som gode, attraktive og relevante. LOfavør skal tilby medlemmene trygghet i privatlivet og synliggjøre fellesskapet i fagbevegelsen gjennom kommunikasjon. LOfavør skal videreutvikle den teknologiske plattformen for å nå medlemmene og hele tiden arbeide for å bli mest mulig relevant for den enkelte.

Det er LO og forbundene som eier og er beslutningstakere for LOfavør. Medlemmene kan fremme forslag til endringer i programmet eller nye produkter gjennom forbundene eller de lokale LOfavør-komiteene.

LOfavør skal fortsatt være et selv bærende og selvfinansierende fordelsprogram. For å nå disse målene må LOfavør ha aktive og seriøse leverandører. De må levere konkurransedyktige produkter med god kvalitet, som ivaretar hensyn til miljø og bærekraft, samt LOs etiske retningslinjer. LOfavørs leverandører skal så langt det er mulig være tarifferte bedrifter.

LO vil

- at LOfavør skal bidra til organisering og økt medlemslojalitet i LO-forbundene
- at medlemmer og potensielle medlemmer skal få økt kunnskap om innholdet i LOfavør
- at det skal utvikles nye produkter og tjenester gjennom LOfavør som bistår forbundene og de tillitsvalgte i arbeidet med å øke organisasjonsgraden

3. Medlemsvekst

3.1 Organisering

LO vil understøtte forbundenes rekrutteringsstrategier og sammen bidra til å videreutvikle det tverrfaglige rekrutteringsarbeidet. Spesielt fokus må rettes inn på områder med lav organisasjonsgrad og der LO står i fare for å svekkes. Dette innebærer økt innsats i bransjer preget av lav lønn og usikre arbeidsforhold, og et styrket arbeid for å organisere medlemmer med høyere utdanning.

Det er et mål for LO og forbundene at unge arbeidstakere og studenter skal velge å organisere seg i et LO-forbund.

En felles utfordring for alle forbund er medlemsendringer og frafall som følge av jobbskifte. Mange er ikke oppmerksomme på at de mister rettigheter og forsikringer i slike sammenhenger. Arbeidet med å begrense medlemslekkasje må ha høy prioritet i forbundene. Erfaring fra prosjekter i flere forbund viser at systematisk oppfølging av disse fører til høy grad av gjenvinning av medlemskap.

Innenfor enkelte bransjer er det hard konkurranse om medlemmene. Konsekvensen av endringer i arbeidslivet krever styrket samarbeid mellom forbundene i LO for å øke organisasjonsgraden og tariffmakten. Det må utvikles nye kreative løsninger i rekrutteringsarbeidet. Det tas initiativ til dialog mellom forbundene om hvordan medlemstilbudet og innholdet i medlemskapet skal utvikles.

3.2 Medlemsservice og medlemsbevaring

Det er gjennom aktive klubber – et sterkt fellesskap som inkluderer medlemmene i beslutninger, og får resultater gjennom lokale forhandlinger, man bygger lojalitet og tilhørighet til fagbevegelsen. Derfor er arbeidet med å styrke klubbene det beste man kan gjøre for å stoppe frafall og sikre utviklingen av nye tillitsvalgte.

Derfor må LO understøtte arbeidet forbundene gjør ved å bidra til å utvikle metoder og gode strategier for å få flere slike klubber.

Det lokale arbeidet kan understøttes av digitale løsninger. Disse løsningene må i første rekke henvende seg til medlemmer uten klubb på arbeidsplassen, og nye medlemmer som ikke blir fanget opp av den lokale klubben i første omgang. LO skal være en medspiller når forbundene jobber med å utvikle nye digitale løsninger hvis forbundet ønsker samarbeid.

Digitale løsninger kan aldri fullt ut erstatte menneskelig kontakt og vurderinger. Det å få raskt kontakt med et annet menneske som kan høre på det du sier, og hjelpe deg å finne løsninger, er den beste måten å møte medlemmer og mulige medlemmer på.

Det vil også være vanskelig å finne digitale løsninger som plasserer nye medlemmer i riktig forbund. Her må det dyktige mennesker med mye erfaring til.

LO vil

- bistå forbundene med å utvikle metoder og strategier for å få flere aktive klubber i bedriftene

- være en medspiller for å utvikle nye digitale løsninger som kan understøtte organiseringsarbeidet i forbundene når disse ønsker dette
- tilrettelegge for kompetanseheving i førstelinjetjenesten i forbundene og bidra til at forbundene har viktig informasjon og skoleringsstilbud tilgjengelig på flere språk

3.3 Organisering i servicesektoren

Servicesektoren omfatter i dag om lag $\frac{3}{4}$ av sysselsetting og en nær tilsvarende andel av verdiskapingen i Norge. Servicesektoren omfatter en rekke bransjer preget av store utfordringer knyttet til lave lønninger, svak arbeidsorganisering og mye deltid. Dette henger sammen med lav organisasjonsgrad og tariffavtaledekning. Servicesektoren har også store innslag av arbeidsinnvandring, og etniske minoriteter, som gjør deler av sektoren til en viktig inkluderingsarena.

LO vil

- i samarbeid med forbundene forsterke og videreføre arbeidet med organisering i servicesektoren
- regionene skal utvikle og gjennomføre egne organiseringstiltak, som ledd i en felles strategi
- gjennomføre fellesskoleringsstiltak av tillitsvalgte i servicesektoren

3.4 Selvstendig næringsdrivende

Det er en naturlig forlengelse av LOs engasjement å arbeide for selvstendig næringsdrivende og frilanseres arbeidsvilkår. Dette fordi mange av de selvstendige har et tilsvarende avhengighetsforhold til oppdragsgiver som ansatte har til sin arbeidsgiver. Totalt finnes det over 330 000 selvstendig næringsdrivende i Norge i dag. Rundt 200 000 har det som eneste eller viktigste inntektskilde. For noen byr tilværelsen på mer frihet og fleksibilitet, for andre utrygghet og ustabilitet. LO kan ikke tilby selvstendige tariffavtale eller klubber med lokale tillitsvalgte. Men erfaring fra forbundene i LO som allerede har selvstendige medlemmer, viser at ulike typer medlemsbistand er verdifull for dem.

LO vil

- videreutvikle og forsterke samarbeidet med LOfavør og deres medlemstilbud knyttet til de behov som selvstendig næringsdrivende har
- bidra til å fremme forbundenes felles politiske interesser vedrørende nærings-, samfunns- og arbeidsmarkedspolitikkn knyttet til selvstendig næringsdrivende
- utvikle medlemstilbud tilpasset selvstendige i samarbeid med forbundene

3.5 Arbeidstakere med høyere utdanning

Andelen yrker som krever høyere utdanning øker. LO og forbundene skal sammen arbeide for å øke organisasjonsgraden innenfor disse yrkene. Vi må beholde og styrke vår posisjon i arbeidslivet, og bygge grunnlaget for en sosial og rettferdig tariffpolitikk. Det er avgjørende for LO og forbundene at vi i fellesskap styrker og moderniserer organisasjonen til å møte endringene i arbeidslivet.

Arbeidstakere med høyere utdanning står ovenfor de samme utfordringene i arbeidslivet som andre arbeidstakere. Høyskole- og universitetsutdannede har behov for en sterk fagbevegelse. LO må derfor styrke sin innsats og synliggjøre sitt engasjement for denne gruppen.

LO vil

- arrangere årlige konferanser som tar opp dagsaktuelle temaer innenfor arbeidslivet, og som er særlig relevante for denne gruppen
- tilrettelegge for arenaer hvor medlemmer med samme fagfelt kan møtes
- Gjennom utadrettet aktivitet synliggjøre LO som det naturlige førstevalget, og gjøre oss attraktive og relevante for medlemmer med høyere utdanning

3.6 LOs unge medlemmer

Årene mens du går på skole, studerer og er i arbeidslivet for første gang kan være preget av store forandringer. De fleste trives på lærestedet sitt og på arbeidsplassen. Likevel er det mange som ikke vet hvilke plikter og rettigheter de har. Da skal det være en trygghet å vite at du er medlem av en fagorganisasjon som ivaretar dine interesser. LO skal være den største arbeidstakerorganisasjonen blant unge til og med 35 år. En viktig prioritering i LOs ungdoms- og studentarbeid er å være til stede der unge er; på ulike utdanningsinstitusjoner og arenaer for læring. Unge arbeidstakere er positive til fagforeningsmedlemskap. Tidlig bevisstgjøring av skoleelever, lærlinger og studenter gjennom LOs ungdoms- og studentarbeid er avgjørende for å sikre organisering av morgendagens arbeidstakere.

Unge medlemmer er også på arbeidsplassene, og tillitsvalgte må være bevisste på å aktivisere unge medlemmer, og få flere unge til å ta på seg verv i klubber og fagforeninger. For at vi skal klare å rekruttere flere unge er det relevant å se på om LO og forbundene treffer i sin tilstedeværelse og sitt medlemstilbud. LO vil i løpet av kongressperioden ta initiativ sammen med forbundene for å utvikle og modernisere medlemstilbudet til unge medlemmer.

LO har ansvaret for koordinering og oppfølging av fellesaktiviteter som forbundene er enig om skal gjennomføres. Noen eksempler på viktige fellesaktiviteter er sommerpatruljen, LO-studentene og lærlingepatruljen.

For LO har det hatt stor verdi å kunne samarbeide om å finne politiske løsninger med Arbeiderpartiet. Derfor er det viktig for LO å styrke det fagligpolitiske samarbeidet med den største politiske ungdomsorganisasjonen, AUF, og andre organisasjoner slik at våre unge medlemmer kan bidra til å påvirke den politiske utviklingen.

3.7 Ungdomsarbeidet

LOs sommerpatrulje er helt sentral i LOs arbeid overfor unge arbeidstakere. Sommerpatruljen sikrer unge arbeidstakeres interesser og synliggjør betydningen av LOs arbeid for et trygt og godt arbeidsliv. Deltakelse i sommerpatruljen gir viktig skoloring og kunnskap til fremtidige tillitsvalgte. LO vil videreutvikle og styrke sommerpatruljen. Det er et mål for LO at deltagelse i patruljen øker og at flere bedrifter blir besøkt.

Lærlingene er fremtidens fagarbeidere. Lærlingene er en del av det ordinære arbeidslivet og har behov for medlemsfordelene og fellesskapet medlemskapet gir. LOs lærlingepatrulje skal bidra til å hjelpe lærlingene og gi dem verktøyet som er viktig for at læretiden skal bli så god som mulig. Det er et mål for LO å øke organiseringen av lærlinger til LOs forbund. LO skal i samarbeid med forbundene sørge for at lærlingepatruljen blir gjennomført hvert år gjennom hele kongressperioden. LOs student- og ungdomskonferanse er den største samlingen som omhandler LO sitt student- og ungdomsarbeid. Det er viktig å bevare denne som en sosial møteplass for unge tillitsvalgte

og det er en arena der unge tillitsvalgte og medlemmer i LO kan bli hørt. LOs student- og ungdomskonferanse har mulighet til å sende forslag og uttalelser til behandling i LOs sentrale ungdomsutvalg.

LO vil

- drive oppsøkende og informerende virksomhet blant elever, lærlinger og unge arbeidstakere samt legge til rette for samarbeid og fellesaktiviteter mellom LO og LOs forbund
- videreutvikle og forsterke ungdomsarbeidet. LO og forbundene har et felles ansvar for å prioritere ressurser og sørge for økt deltagelse i LOs sommerpatrulje og LOs lærlingepatrolje
- videreutvikle og forsterke LOs medlemstilbud for unge medlemmer

3.8 Studentarbeidet

Antallet studenter og yrkesaktive med høyere utdanning har økt de siste 20 årene. Denne målgruppen utgjør i dag en sterkt voksende gruppe som fortsatt vil være vesentlig del av arbeidslivet i Norge. Undersøkelser fra Fafo viser at yngre arbeidstakere med høyere utdanning velger sin organisasjonstilknytning tidlig. Det er derfor helt avgjørende for å lykkes med studentarbeidet og for fremtidens organisasjonsgrad at forbundene samarbeider og tenker langsiktig. Over halvparten av studentene som melder seg inn i et av LOs forbund under studietiden fortsetter å være medlem i et forbund når de går ut i arbeidslivet. Dette viser at LO må være synlige ved studiestedene. LOs studentmedlemskap har ikke samme utdannings- eller profesjonsavgrensning som i andre hovedorganisasjoner. For å sikre at vi beholder studentene som medlemmer i LO-forbund etter endte studier må LO sammen med forbundene utarbeide ensartede rutiner for å sikre at studenter blir overført til riktig forbund når de begynner i arbeid etter endte studier.

LO skal være den største hovedorganisasjonen blant studenter og de med høyere utdanning. LO-studentene skal tilby studenter og studentmedlemmer faglige kurs og foredrag, et sosialt fellesskap, samt knytte arbeidslivet og studenttilværelsen tettere sammen. Sikre studenter hjelp på arbeidsplassen av et LO-forbund, uavhengig av hvor man arbeider i studietiden og hvilket forbund man er medlem av. LO-studentene skal drives av og for studentene og være knyttet til studiestedet.

LO vil tilrettelegge for møteplasser hvor man setter studentpolitikk på dagsorden, eksempelvis LOs studentpolitiske konferanse. I tillegg må det legges til rette for samarbeid og felles aktiviteter med andre organisasjoner som engasjerer seg i studentpolitikk.

Det er et mål for kongressperioden at alle forbund skal ha samme medlemsfordeler i LOfavør-konseptet, og den samme kontingenten.

LO vil

- videreutvikle LO-studentene som studentlag på studiesteder i hele landet
- utvikle innholdet i studentmedlemskapet
- legge til rette for samarbeid med studentorganisasjoner

